

ЗАТВЕРДЖУЮ
Керуючий партнер

Оксана МІРОШНИЧЕНКО

Наказ №05 від 25 березня 2025 р.

Програма

**підвищення кваліфікації КЕРІВНИКІВ ЗДО педагогічних працівників
«Дошкільна освіта: трудові правовідносини через призму питань - відповідей»**

Вид підвищення кваліфікації:	Навчання за програмою підвищення кваліфікації
Форма навчання:	Дистанційна
Місце надання освітньої послуги:	АБ «МІРОШНИЧЕНКО ТА ПАРТНЕРИ»
Обсяг та тривалість навчання:	15 годин (0,5 кредиту ЄКТС)
Строки дії програми	2025
Кількість осіб в групі	100
Вартість навчання	власні кошти слухача
Розробник програми:	Оксана Мірошніченко, кандидат юридичних наук, доцент, адвокат, керуючий партнер
Документ про підвищення кваліфікації	Сертифікат

м. Чернігів – 2025

*Програму розглянуто і затверджено наказом №5 від 25 березня 2025 р.
Керуючий партнер*

Оксана МІРОШНИЧЕНКО

Вступ

Програму підвищення кваліфікації керівників закладів дошкільної освіти -педагогічних працівників розроблено з урахуванням соціокультурних та політико-економічних умов розвитку України, європейського розвитку освіти держави, стратегії реформування загальної середньої освіти, концепції Нової української школи (далі НУШ), новітніх наукових розробок і кращих практик у галузі освіти, трудового законодавства, андрагогіки на основі чинного законодавства і діючих нормативно-правових документів.

Програму підвищення кваліфікації педагогічних працівників складено відповідно до Законів України «Про освіту» (2017 р., зміни 2023 р.), «Про дошкільну освіту (2024 р.), «Про інноваційну діяльність» (2002 р., зміни 2023 р.), Кодексу законів України про працю (1972 р., зміни 2025 р.), Постанови Кабінету міністрів України «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21.08.2019 № 800, Концепції Нової української школи (2016), та інших нормативних документів у сфері освіти.

Запропонована програма розрахована на керівників закладів дошкільної освіти - педагогічних працівників. Програма забезпечує формування і вдосконалення основних фахових компетентностей слухачів шляхом оволодіння відповідними знаннями, вміннями та навичками.

Метою підвищення кваліфікації за даною програмою є професійний розвиток керівника закладу дошкільної освіти - педагогічного працівника та забезпечення способів реалізації компетентнісного підходу під час виконання трудових обов'язків педагогічними працівниками та відповідно до вимог Концепції Нової української школи, нового Державного стандарту

базової середньої освіти, нових вимог чинного трудового законодавства. Програма впроваджується з метою розширення знань педагогічних працівників у сфері трудового законодавства та законодавства про освіту.

Програмою підвищення кваліфікації передбачено: удосконалення раніше набутих та набуття нових професійних компетентностей; підвищення правової культури працівників освіти; розкриття дидактичних, психолого-педагогічних і методичних аспектів застосування набутих компетентностей у навчанні і вихованні здобувачів освіти; набуття педагогом досвіду виконання практичних завдань і вправ; вивчення впливу різних засобів на навчання і виховання молоді, можливих наслідків їх негативного впливу.

Програма підвищення кваліфікації дає можливість активізувати інтелектуальний розвиток педагогічних працівників шляхом поглиблення знань з норм законодавства про освіту та трудового законодавства, в тому числі прав та обов'язків, алгоритмів захисту трудових прав педагогічних працівників. Програма реалізується під час лекційних, семінарських занять і виконання слухачами самостійних робіт.

Основні завдання програми підвищення кваліфікації полягають у формуванні таких компетентностей:

- *пізнавальної* – надати базові знання з трудового законодавства та законодавства про освіту, методології, джерелознавства; сформулювати особистісне сприйняття дослідженого матеріалу, сформулювати вміння досліджувати нормативно-правові акти.

- *практичної* – формування практичних вмінь і навичок роботи, які включають опрацювання нових норм законодавства та джерел, їх аналіз, пошук додаткових матеріалів, використання судової практики у подальшій діяльності закладу освіти.

- *соціальної* – формування інтересу до вивчення складних процесів законотворчої та правозастосовної діяльності, здатності до глибокого і неупередженого аналізу подій, що викликають неоднозначну реакцію в наукових та освітянських колах; формування соціальної активності, креативності, толерантності, співробітництва, здатності до системного мислення, громадянської позиції та твердих національно-патріотичних переконань.

Очікуваними результатами навчання має стати отримання знань і вмінь щодо правового регулювання трудових відносин у сфері освіти.

Після опанування теоретико-практичного матеріалу курсу: «Дошкільна освіта: трудові правовідносини через призму питань - відповідей» слухачі **повинні вміти:** порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати юридичні факти та діяльність осіб; оцінювати події та діяльність людей у трудовому процесі з позиції загальнолюдських цінностей; розрізняти тенденційно подану інформацію; вміти самостійно добувати юридичну та правову інформацію за відповідною темою, працювати з першоджерелами, науковою літературою; встановлювати взаємозв'язки між історичними подіями, особами, поняттями, термінами, джерелами у сфері законодавства про освіту; аргументовано, на основі юридичних фактів відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему. Ціннісними орієнтирами є готовність до змін, гнучкість, постійний професійний розвиток, мобільність та компетентність, рефлексія власної професійної практики і спрямовані на збагачення творчого потенціалу педагогів, задоволення потреб у професійному вдосконаленні.

Під час навчання використовуються індивідуальні, парні, групові та колективні форми організації навчальних занять. Теоретичні заняття можуть проводитися у формі лекцій (проблемно-оглядових, лекцій-диспутів, лекцій з елементами рольової гри), семінарські заняття – у формі круглих столів, педагогічних читань, диспутів, дискусій, творчих майстерень тощо.

Результати підвищення кваліфікації педагогічних працівників потребують окремого підтвердження педагогічною радою закладу дошкільної освіти.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах (**15 годин**).

Підсумковий контроль на його завершальному етапі проводиться з метою оцінювання результатів навчання.

Громадянська компетентність. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (ЗК.01).

Соціальна компетентність. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (ЗК.02).

Лідерська компетентність. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (ЗК.04).

Підприємницька компетентність. Здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей, до самопрезентації та результатів своєї професійної діяльності; здатність до керування власним життям і кар'єрою, планувати й управляти культурними та соціальними проектами, критично мислити (ЗК.05).

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників, які навчаються за даною програмою підвищення кваліфікації спрямоване на вдосконалення 4 трудових функцій, які об'єднують 7 професійних компетентностей, якими має володіти керівник закладу дошкільної освіти.

Трудові функції	Професійні компетентності	Умовні позначення
	Інформаційно-цифрова компетентність: • Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності (А3.1)	А3
Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу (Б)	Емоційно-етична компетентність: • Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керує власними емоційними станами (Б2.1) • Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати та поціновувати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі (Б2.1)	Б2
Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища (В)	Інклюзивна компетентність: • Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища (В1.1) • Здатність до педагогічної підтримки вихованців з особливими освітніми потребами (В1.2) • Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного вихованця, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів (В1.3)	В1
	Здоров'язбережувальна компетентність: • Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовує здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу (В2.1) • зберігає особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності (В2.4)	В2
Безперервний професійний розвиток	Інноваційна компетентність: • Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі (Д 1.1) • Здатність використовувати інновації в професійній діяльності (Д 1.2)	Д1

	Здатність застосовувати різні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності (Д 1.3)	
	Здатність до навчання впродовж життя: - Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя (Д 2.1) - Здатність взаємодіяти з іншими педагогічними працівниками на засадах партнерства та підтримки(у рамках наставництва, супервізії тощо) (Д 2.2)	Д2
	Рефлексивна компетентність: Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначає індивідуальні професійні потреби (Д 3.1)	Д3

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОГРАМИ

Умовні позначення компетентностей за професійним стандартом	Тема заняття	Лекції	Семінарськ і заняття	Всього
А3, Б2, В1, Д1, Д2	Трудовий договір: від оформлення на роботу до звільнення.	2		2
А3, Б2, В1, Д1, Д2	Сумісництво, суміщення – що саме та в яких випадках?	2	1	2
А3, Б2, В1, Д1, Д2	Робочий час в закладі дошкільної освіти.	2		2
А3, Б2, В1, Д1, Д2	Відпустки: правове регулювання та оформлення.	2	1	4
А3, Б2, В1, Д1, Д2	Оплата праці в закладі дошкільної освіти.	2	1	2
А3, Б2, В1, Д1, Д2, Д3	Заліково-дискусійне заняття		2	2
	ВСЬОГО	10	5	15

Працівники, що реалізують програму:

- Мірошниченко Оксана Андріївна, кандидат юридичних наук, доцент, адвокат, керуючий партнер.

Орієнтовні запитання та теми завдань для захисту на заліково-дискусійному занятті:

- Поняття трудового договору. Сторони, зміст і форми трудового договору.
- Випробування при прийнятті на роботу, порядок здійснення і встановлення, тривалість і правові наслідки.
- Порядок укладення трудового договору.
- Строковий трудовий договір. Особливості його укладення.
- Контракт як різновид трудового договору. Зміст форма та сфера його застосування.
- Особливості укладення трудового договору з сезонними та тимчасовими працівниками.
- Правове регулювання суміщення та тимчасового заступництва.
- Особливості укладення інших видів трудового договору.
- Конституційні гарантії заборони примусової праці та правове регулювання переведень за трудовим договором.
- Зміна умов трудового договору: поняття, порядок здійснення, правові наслідки.

11. Переведення на іншу постійну роботу. Зміна істотних умов праці: порядок проведення та правові наслідки.
12. Припинення трудового договору у разі відмови працівника від продовження роботи у зв'язку зі зміною істотних умов трудового договору.
13. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Його відмінність від припинення трудового договору за угодою сторін.
14. Розірвання трудового договору зі скорочення чисельності або штату працівників.
15. Розірвання трудового договору при виявленні невідповідності працівника займаній посаді або виконуваній роботі.
16. Розірвання трудового договору за систематичне невиконання працівником своїх трудових обов'язків.
17. Розірвання трудового договору в разі вчинення працівником прогулу без поважних причин.
18. Розірвання трудового договору з працівником за появу на роботі в нетверезому стані, в стані наркотичного чи токсичного сп'яніння.
19. Розірвання трудового договору у разі тривалого нез'явлення працівника на роботу.
20. Звільнення працівника за розкрадання майна на підприємствах, установах, організаціях.
21. Поновлення працівника на роботі як підстава для звільнення іншого працівника.
22. Звільнення з роботи за одноразове грубе порушення керівним працівником трудових обов'язків.
23. Розірвання трудового договору з керівником внаслідок невиконання заробітної плати.
24. Звільнення з роботи у випадку винних дій працівника який безпосередньо обслуговує грошові, товарні або культурні цінності.
25. Звільнення з роботи працівника за вчинення аморального проступку.
26. Розірвання трудового договору у зв'язку з перебуванням всупереч вимогам Закону України «Про запобігання корупції» у прямому підпорядкуванні у близької особи.
27. Порядок розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.
28. Порядок оформлення звільнення. Розрахунок при звільненні.
29. Поняття і види робочого часу за трудовим законодавством України.
30. Правове регулювання неповного і скороченого робочого часу.
31. Яку роль у забезпеченні трудової дисципліни відіграють Правила внутрішнього трудового розпорядку?
32. Поняття та види щорічних відпусток і порядок їх надання.
33. Додаткові щорічні відпустки за особливий характер праці, їх тривалість і порядок надання.
34. Соціальні відпустки та порядок їх надання.
35. Додаткові відпустки в зв'язку з навчанням.
36. Відпустки без збереження заробітної плати.

Використані та рекомендовані джерела:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/конституція%20україни#Text>
2. «Про освіту»: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
3. «Про дошкільну освіту»: Закон України від 06.06.2024 р. № 3788-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
4. «Про забезпечення функціонування української мови як державної»: Закон України від 25.04.2019 № 2704-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>.

5. «Про запобігання корупції»: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.
6. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.
7. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 р. № 2136-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>.
8. Кодекс законів про працю України: Закон України прийнятий Верховною Радою України від 10.12.1971 № 322-08. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
9. Царюк С., Мірошніченко О., Сікун А. Трудовий договір як підстава виникнення трудових правовідносин в умовах воєнного стану. Кримінально-виконавча система: Вчора. Сьогодні. Завтра» / Академія Державної пенітенціарної служби. Чернігів: Академія ДПтС, 2022. № 2(12).
10. Мірошніченко О.А. Проблеми правового регулювання трудових правовідносин в умовах воєнного стану: реалії сьогодення / матеріали X Всеукр. заочн. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 02 грудня 2022 р.) / гол. ред. О. М. Тогочинський; Академія Державної пенітенціарної служби. Чернігів: Академія ДПтС, 2022. С.167-169. URL:<https://academysps.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/H-zaochna-Vseukrainska-NPK-KVS-Ukraini-ta-ii-rol-u-rozbudovi-pravovoi-i-socialnoi-derzhavim.-Chernigiv-02-grudnya-2022-roku.pdf>
11. Мірошніченко О.А. Проблеми забезпечення гарантій та прав працівників в умовах воєнного стану. Захист прав людини в Україні: сучасний стан та перспективи вдосконалення, матеріали науково-практичного круглого столу (м. Хмельницький, 9 грудня 2022 р.). Хмельницький, 2022. С.130-133. URL:<https://univer.km.ua/sites/default/files/Наукова%20діяльність/Збірник%20Круглий%20стіл%209.12.2022.pdf>
12. Miroshnichenko O. Mobing at work as a legal category and antisocial phenomenon / III International Scientific and Practical Conference «The modern vector of the development of science», March 02-03, 2023, Philadelphia, USA. P. 54-57. URL: https://www.researchgate.net/publication/370059280_THE_MODERN_VECTOR_OF_THE_DEVELOPMENT_OF_SCIENCE
13. Мірошніченко О. Скасування обмежень щодо сумісництва: реалізація права на працю чи додаткові ризики для сторін трудових відносин у сфері освіти/ матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції(м. Хмельницький, 16 березня 2023 р.). Хмельницький, 2023. - С. 434-437.
14. Miroshnichenko, O., Nelipa, D., Kotova, V., Lazarenko, A., & Sokorynskyi, I. (2023). Transformation of labour relations in the field of education during military conflicts (International experience). Amazonia Investiga, 12(63), P.254-265. URL: <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/2332>
15. Мірошніченко О., Царюк С. Особливості правового регулювання трудового договору про роботу за сумісництвом у сфері освіти на сучасному етапі / Журнал східноєвропейського права. – 2023. – № 109. С.38-47. URL: <http://easternlaw.com.ua/uk/category/trudove-pravo>
16. Мірошніченко О. Вплив правового регулювання освіти на систему цінностей громадян України в умовах війни / Філософія освіти і педагогіка / Електронний науково-методичний часопис Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського, 2023, №53. С. 83-93. URL: https://drive.google.com/file/d/1tuglgkdKz-qJ-rdfn_hN1RdgOgXW3YE6/view